

ЗМІСТ

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА.....	1
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА І ОБОРОНА.....	3
ЕКОНОМІКА.....	4
ЕНЕРГЕТИКА.....	5
СОЦІОЛОГІЯ.....	6
ПОДІЇ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА.....	7

Анатолій РАЧОК,
генеральний директор
Центру Разумкова

ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні колеги!

Ви отримали перший випуск інформаційно-аналітичного бюлетеня Центру Разумкова. Це – реалізація нашого прагнення бути в ногу з часом. Серйозний аналітичний центр повинен мати можливості не лише оперативно реагувати на події швидкоплинного світу, а й вчасно знайомити читачів із своєю позицією стосовно найактуальніших подій.

Цілком природно, що головні теми цього номеру – це перші висновки стосовно президентських виборів в Україні, аналіз загроз і викликів для України, що виникли внаслідок російської агресії, і водночас – тих можливостей для розвитку, які є в такій ситуації.

Ми прагнемо, щоб з кожним новим випуском наші читачі отримували якісний експертний аналіз найактуальніших подій, могли ознайомитися з даними соціологічних досліджень, які дозволяють краще уявляти картину розвитку нашого суспільства.

Своєю чергою ми будемо щиро вдячні за ваші поради, які допоможуть нам краще втілювати в життя нашу головну місію: сприяти становленню України як демократичної, правової, соціальної європейської держави, розвитку громадянського суспільства, підвищенню якості життя громадян, підвищенню міжнародного авторитету Української держави та реалізації її національних інтересів.

Внутрішня політика

ВИБОРИ-2014: ОСОБЛИВОСТІ Й НАСЛІДКИ

Вибори 25 травня 2014р. стали унікальним явищем у сучасній українській історії.

Це були перші вибори, коли попередній Президент ганебно втік з країни під тиском масштабних і тривалих акцій протесту громадян. Це були перші вибори, коли на території України тривали бойові дії між підтримуваними Росією терористами та українськими військовими, а частина території України – Крим, була анексована сусідньою державою. Вперше на цих виборах за перемогу конкурували не умовно “прозахідний” і “проросійський” кандидати, а два проєвропейських політики. Нарешті, вперше після 1991р. переможця виборів було визначено вже в першому турі, і переміг він в усіх без винятку регіонах України.

В історії незалежної України лише президентські вибори 1 грудня 1991р. мали значення, яке можна дуже приблизно порівняти із значенням виборів 25 травня 2014р. Якщо 1 грудня 1991р. йшлося про започаткування нової незалежної держави Україна, то 25 травня 2014р. – про її збереження в такому статусі і про шанс на фактичне перезаснування держави на нових засадах.

Від часу втечі В.Януковича після трагічних подій на Київському Майдані 18-20 лютого 2014р., і до президентських виборів 25 травня Україна перебувала в ситуації незавершеності процесу формування легітимної влади.

Національним законодавством не передбачено самої можливості “зникнення” Президента. 22 лютого Верховна Рада України своєю Постановою встановила, що “Президент України Віктор Янукович самоусунувся від виконання конституційних повноважень, і є таким, що не виконує свої обов’язки”, і призначила позачергові вибори Президента України на 25 травня 2014р. За таке рішення проголосували 328 народних депутатів.

Напередодні виборів склалася нетипова для України розстановка сил. По-перше, в суспільстві накопився значний потенціал недовіри до лідерів парламентських партій, які були на Майдані. І навпаки, деяким політикам під час акцій протесту вдалося суттєво наростити підтримку на власну користь. Під впливом цієї обставини попередній фаворит виборчих перегонів, лідер партії УДАР В.Кличко відмовився балотуватися на пост Президента на користь самовисуванця П.Порошенка.

По-друге, опозиційні до нової влади політичні сили не змогли виставити єдиного кандидата. З середовища Партії регіонів вийшло 5 кандидатів, а сама партія розкололася через підтримку М.Добкіна, а не більш рейтингового С.Тігіпка. На фоні загального падіння підтримки ПР через її ототожнення з режимом Януковича, її кандидати не могли претендувати на успіх. Внаслідок основна конкуренція відбувалася, як зазвичай, не між “проросійським” і “прозахідним” кандидатами, а між представниками одного флангу політичного спектру, а між двома проєвропейськими політиками.

У цілому ж ЦВК зареєструвала 23 кандидати, серед яких більшість становили лідери політичних партій (парламентських і позапарламентських) та представники Майдану. До дня виборів дійшов 21 кандидат, з яких три (у т.ч. лідер комуністів П.Симоненко) запізно заявили про відмову від балотування.

Основне тло кампанії склали падіння режиму В.Януковича, швидка операція РФ з окупації Криму в лютому-березні 2014р., розгортання збройних заворушень і повна дестабілізація у Донецькій і Луганській

областях (із невдалими спробами дестабілізувати ситуацію в Харківській та Одеській областях), і з іншого боку – поширення в суспільстві запиту на збереження територіальної цілісності України, стабілізацію ситуації та об'єднання суспільства, суттєве оновлення влади, проведення системної боротьби з корупцією.

Кампанія тривала в обмежених часових рамках і була значно менш витратною, ніж більшість попередніх президентських кампаній, вона вперше з 1994р. не супроводжувалася застосуванням адміністративного ресурсу, значною кількістю порушень і фальсифікацій, які могли б вплинути на остаточний результат.

Уперше після 1991р. вибори пройшли в один тур, де їх переможець П.Порошенко отримав майже 55% голосів. Це значною мірою стало наслідком прагнення суспільства до якнайшвидшої стабілізації влади. Адже в суспільстві була поширена думка про те, що Росія вслякко перешкоджатиме обранню легітимного українського Президента, і поки він не обраний – загроза збройного вторгнення залишатиметься високою. Напевне, відіграв свою роль і заклик до суспільства визначити переможця уже в першому турі заради економії часу й ресурсів.

Друге місце Ю.Тимошенко було очікуваним результатом. Можна припустити, що лідер “Батьківщини” після повернення до активного політичного життя не змогла вловити змін у суспільних настроях, помилилася у виборів лінії своєї поведінки і стратегії виборчої кампанії.

Найбільшою несподіванкою виборів став високий результат О.Ляшка. Очевидно, тематика і стиль його кампанії були сприйняті частиною виборців, схильних до “простих рішень і рішучих дій”. Як О.Ляшко, так і наступний за результатом кандидат А.Гриценко, робили акцент своїх кампаній на темі протидії збройній агресії проти України, захисту територіальної цілісності держави. Це позитивно вплинуло на їх підтримку виборцями.

РОСІЯ НЕ ДАСТЬ СПОКОЮ УКРАЇНІ ТА БУДЕ ПРОВОКУВАТИ КОНФЛІКТИ

За матеріалами розмови з читачами мережевого видання “Главред”

Про ситуацію на Сході

Перемогти терористів – реально, але для цього їм потрібно позбавити зовнішньої підтримки. Влада робить те, що вона може зробити в цих умовах із тими силами і ресурсами, які вона має. ДНР і ЛНР є терористичними угрупованнями, що й визначить їх подальшу долю. Навряд чи хтось, окрім аналогічних структур, наважиться визнати їх незалежність.

Думаю, що позитивний вплив на ситуацію в Донецькій і Луганській областях матимуть будь-які дії Ахметова, спрямовані проти терористів, що там діють, які відображають позицію тієї мовчазної заляканої більшості громадян. Звичайно, такі дії мали би бути здійснені значно раніше. Очевидно, пан Ахметов надто довго вичікував і перейшов до більш активного прояву своєї позиції тільки тоді, коли ситуація стала реально загрожувати його інтересам. За цей час його можливості значно послабилися, і без зусиль центральної влади своїми силами він не може протидіяти тим терористичним угрупованням, що діють на Донбасі.

Максимальна відповідальність за нинішню ситуацію лежить на двох суб'єктах – попередній владі в Росії. Попередня влада відповідає за соціально-економічну деградацію країни і свідоме руйнування тих інститутів, які мали захищати її суверенітет та територіальну цілісність, за цілеспрямоване провокування розколу в суспільстві, а також за тривале системне придушення прав і свобод громадян, що і призвело до соціального вибуху.

Росія відповідальна за те, що вона вдалася до відкритої військової агресії і подальшої підтримки терористичних угруповань в Україні з метою перетворення нашої

Як зазначалося, представники колишньої влади не могли розраховувати на успіх. Навіть у своїх електоральних регіонах, у т.ч. відносно “спокійних”, С.Тігіпко і М.Добкін програли П.Порошенку та іншим кандидатам, оскільки конкурували не стільки з ними, скільки між собою. Багаторічний учасник президентських виборів, лідер КПУ П.Симоненко, передвиборча риторика якого практично повністю збігалася з заявами російського керівництва, набрав 1,5% голосів, і надалі навряд чи може розглядатися як серйозний політик.

Поразка представників “Свободи” і “Правого сектору”, які разом набрали менше 2% голосів, яскраво довели безпідставність поширюваних російською пропагандою і підхоплених деякими західними ЗМІ міфів про “фашизацію, бандеризацію і радикалізацію” України. Ці результати можуть свідчити, що в Україні зараз існує суспільний запит на мир і стабільність, а не на боротьбу, з якими асоціюються лідери цих партій.

Президентські вибори-2014 одним зі своїх головних наслідків матимуть значне переформатування політичної сцени. В основі цієї тенденції – помітне розчарування суспільства в політиках минулої епохи, що вилилося у висловленні недовіри на виборах як тим, хто міг асоціюватися з попередньою владою (С.Тігіпко, М.Добкін, П.Симоненко), так і Ю.Тимошенко, а також необхідність у створенні нової й стійкої парламентської більшості, яка зможе провести конституційну реформу й реалізувати цілу низку непопулярних, проте необхідних кроків.

Багато залежатиме від того, наскільки вдало новообраний Президент П.Порошенко зможе розпорядитися наданим йому кредитом суспільної довіри. Як свідчить досвід його попередників В.Ющенка та В.Януковича, для цього він має максимум півроку.

*Заступник генерального директора – директор політико-правових програм Центру Разумкова Юрій ЯКИМЕНКО,
провідний експерт політико-правових програм Центру Разумкова Віктор ЗАМЯТІН*

держави на зону нестабільності і конфлікту. Але є і частка відповідальності нинішньої влади, яка певними імпульсивними діями в перші дні свого становлення сприяла посиленню напруги й тривожних очікувань серед жителів східних і південних регіонів України.

Про Крим

Крим на тривалий час залишиться проблемною територією в усіх відношеннях: і з точки зору його політико-правового статусу, і з огляду на соціально-економічні перспективи півострова. Крим є територією України. Але для того, щоб відновити статус-кво у цьому питанні, потрібен буде тривалий час – не менше п'яти років. Основними чинниками тут будуть насамперед міжнародно-правові механізми та, власне, ситуація в самій Росії.

Про парламентські вибори

Дострокові парламентські вибори потрібні. Вони мають завершити процес переформатування влади. Але до цього Верховна Рада має ухвалити деякі необхідні рішення, зокрема в частині внесення змін до Конституції. Якщо Верховна Рада буде спроможна реалізувати ці завдання протягом двох послідовних сесій, то дострокові парламентські вибори могли б відбутися у листопаді-грудні 2014р. На сьогодні така ймовірність існує, хоча водночас існує і опозиція до проведення дострокових виборів. Тому питання терміну цих виборів залежатиме від позиції новообраного Президента, співвідношення сил у ВР і ступеня суспільного тиску на політиків з метою проведення виборів.

Заступник генерального директора – директор політико-правових програм Центру Разумкова Юрій ЯКИМЕНКО

Повна версія тексту

ГЕОПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ БАЛАНСУ СИЛ І ЗМІН У НЬОМУ НА ФОНІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО КОНФЛІКТУ

Домінуючим фоном формування сучасного безпекового середовища є світові процеси глобалізації, регіональної дезінтеграції та реінтеграції, що стають дедалі інтенсивнішими і значною мірою впливають на створення нової системи міжнародних відносин.

Сучасний світ не став і в середньостроковій перспективі не стане стабільнішим і безпечнішим. Більшість наявних загроз мають глобальний (забруднення довкілля, кліматичні зміни, виснаження ресурсів), мережевий (тероризм, кіберзлочинність, контрабанда наркотиків і зброї тощо) характер. Поява нових загроз, зміни в їх характері та масштабах відбуваються

швидше, ніж набуття урядами та міжнародними інститутами спроможностей ефективно їм протидіяти. Все це вимагає адекватних спільних підходів до боротьби із загрозами та забезпечення безпеки.

Поглиблення взаємозалежності та усвідомлення необхідності мирного співіснування є підґрунтям формування державами стратегій майбутнього розвитку та засад зовнішньої політики. Водночас, існують чинники, що можуть зумовити переформатування наявного міжнародного балансу інтересів і сил, спричинити дестабілізацію ситуації та її розвиток за небажаними сценаріями – в т.ч., поширення насильства із застосуванням збройної сили.

Багато теорій, що пояснюють світовий порядок суперництвом і діалогом цивілізацій, появою і зникненням центрів сили, їх боротьбою за ресурси, лідерство, право впливати на інших є, скоріш за все, “обмежено правильними” та, більш того, взаємодоповнюючими – світ є набагато більш складною мозаїкою з усіх цих пазлів, організмом, в якому центри сили, замість виконання функцій взаємозалежних і взаємопов’язаних органів, суперничають один з одним.

Російсько-український конфлікт є проявом і певною віхою змін у світовому порядку та безпековому середовищі. Він висвітлює чинники та потенційні негативні наслідки появи дисбалансу сил на світовій арені.

*Директор військових програм Центру Разумкова
Микола СУНГУРОВСЬКИЙ*

Повна версія статті [українською](#) / [російською](#).

ЗБРОЯ З РОСІЇ ДОСІ МОЖЕ БЕЗПЕРЕШКОДНО ПОТРАПЛЯТИ НА ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ

Ані Служба безпеки України, ані українське Міністерство внутрішніх справ не оприлюднюють узагальнюючих цифр стосовно участі російських військових у конфлікті в Україні. Окрім розвідгруп, задіяні приватні оборонні структури, козаки та інші військові організації з Росії. Тому чітко відокремити, хто з них громадянин Росії, хто “новоспечений росіянин” із Криму, а хто місцевий бойовик чи кримінальник – доволі складно.

За приблизними оцінками, всього озброєних сепаратистів, які беруть участь у бойових діях, на Донбасі до 5 000. До них варто додати місцевих жителів, які відіграють роль масовки або підтримки.

Арсенали російської зброї завозилися до України завчасно. Поставки продовжуються, скоріш за все, і зараз. Зброя, котру можна бачити в сепаратистів, зокрема найновіші автомати Калашникова є на озброєнні тільки в російській армії, в українській їх не було.

Можливості для нелегальних постачань зброї до України – величезні. Зокрема через Крим та узбережжя Азовського моря із використанням дрібних суден та катерів практично без перешкод переправляються як люди, так і вантаж. Хоча контроль кордонів посилений, перекрити 2 000 км практично неможливо.

Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова Олексій МЕЛЬНИК

Повна версія [тексту](#)

РОЗВ’ЯЗАННЯ КОНФЛІКТУ НА ДОНБАСІ ЗАЛЕЖИТЬ ЯК ВІД СИЛОВИКІВ, ТАК І ВІД ПОЛІТИКІВ

Події на Донбасі викликані тим, що українська влада втратила ініціативу і вимушена реагувати на ситуацію, а не діяти на крок попереду. Український сектор безпеки всі роки незалежності був надто схильний до російського впливу. Там були здійснені глибокі чистки, і на місце звільнених людей повинні були прийти професіонали, а замість них прийшли політичні ставленики. Крім того, починає виявлятися недостатня підготовка людей, відправлених на Донбас. Мало того, що вони мають бути професіоналами, робота має бути злагодженою. Це відпрацьовується роками, і на рівному місці ця злагодженість виникнути просто не могла.

Ще одна причина втрат серед українських силовиків це відсутність злагодженості між силовим і політичним блоком.

Головна мета антитерористичної операції полягає не у знищенні терористів чи сепаратистів. Кінцевою метою має бути стабілізація ситуації, а це залежить не лише від силовиків. Їх справа – ізолювати терористів, і вже потім з ними працювати. А політичний блок повинен займатися населенням на цих територіях. І тут якраз спостерігаються промахи, відсутність дій усередині самого політичного блоку.

Є надія, що президентські вибори позитивно вплинуть на стабільність на сході України.

*Директор військових програм Центру Разумкова
Микола СУНГУРОВСЬКИЙ*

Повна версія [тексту](#)

ЕКОНОМІКА КРИМУ ПОСТРАЖДАЄ ВІД РОСІЙСЬКИХ ОБМЕЖЕНЬ НА ВИВІЗ ПРОДУКТІВ З ПІВОСТРОВА

Переорієнтація торговельних потоків на Одесу – природний і позитивний процес, а заборона на вивіз продуктів ударить насамперед по самому ж Криму.

Річ у тому, що навіть у таких сферах, як відпочинок і туризм, Одеса, Херсонська область цілком зможуть посперечатися з тими традиційними потоками відпочивальників, які були раніше в Криму. Зараз потрібно виходити з того, що хочемо ми або не хочемо, але Крим – це окупована територія, відокремлена від України. І, на жаль, найближчим часом інструменти, якими відновлюватиметься економічне співробітництво, не є визначені. Також треба розуміти, що бізнес не бігатиме з місця на місце. Якщо зараз підприємці зорієнтуються на Одеську область, то потім, навіть якщо відбудуться якісь зміни, швидко не бігтимуть на якесь умовно кажучи старе місце. Тому дуже велике значення для бізнесу має те, що називається довіра, стабільність. Тому навіть якщо якісь зміни відбуватимуться, то той бізнес, який переорієнтовувався на Одесу й інші південні області України, нікуди не повертатиметься.

Окупація призводить і до того, що значна частина бізнесу може не визнаватися світовою спільнотою,

міжнародними торговельними інститутами. А це означає, що можливості для розвитку бізнесу зовсім не такі, якими вони могли бути у звичайних умовах. Тому якраз навпаки, доречно було б знайти механізми, які б допомогли і посприяли тому бізнесу, у тому числі і туристичному, який хоче розвиватися у південних областях України, допомогти їм швидше ставати на ноги, включитися в інфраструктуру, отримувати позитивні результати. Переорієнтацію торговельних потоків або сфери надання послуг потрібно вітати.

Заборона ж на вивіз продуктів з Криму насамперед помітно відіб'ється на економіці Криму. Російський ринок навряд чи зможе перехопити на себе ті потоки, які раніше йшли до України, у т.ч. і за рахунок складнощів доставки, і за рахунок значно складніших процедур, і крім того, конкуренції, яку належить витримати підприємствам, які хочуть зайти на російські ринки. А це значно складніше і вимагає засобів. Такі обмеження нібито робляться для того, щоб зберегти продукти в Криму, для місцевого населення, але насправді це лише погіршить ситуацію. Ринки збуту і рівень попиту-пропозиції — це досить складні процедурні роботи, пов'язані і з інфраструктурою, і з логістикою, і зі зв'язками з постачальниками, тому більше і швидше за все програють кримські виробники.

Директор економічних програм
Центру Разумкова Василь ЮРЧИШИН

Повна версія [тексту](#)

КОЛИ ЕКОНОМІКА ПРОБУКСОВУЄ, ТО І ВІЙСЬКОВА НАПРУЖЕНІСТЬ ЗРОСТАЄ

За матеріалами інтерв'ю мережевому виданню "From-UA"

– Яка цінова політика проводиться сьогодні в Україні новим Урядом? Від чого вона залежить?

Зараз, насамперед, ідеться про кредити МВФ. Тому якраз їх використання пов'язане з тим, що необхідно підсилити банківську систему, наповнити валютні резерви, забезпечити платоспроможність країни. Причому якщо ми говоримо про кредити МВФ, то вони переважно призначені НБУ, а не Уряду, який піклується про цінову політику або питання забезпечення бюджету, соціальну справедливість, що так чи інакше позначається на формуванні цін.

Тому на першому етапі, поки не відбудеться того, що називається макроекономічною стабілізацією, яка, безумовно, пов'язана з політичною і військовою напруженістю, говорити про те, що засоби МВФ або Світового банку будуть спрямовані на впровадження тієї або іншої цінової політики, передчасно. Найближчим часом навряд чи можна очікувати, що ми побачимо якісь урядові інтервенції.

Інша справа, що велике значення повинно мати те, що у нас нарешті відбудеться валютна стабілізація, курс гривні певним чином заспокоїться, і є підстави думати, що навіть знизиться. Це, звичайно, буде чинником заспокоєння на споживчих ринках, тому що зараз значна кількість імпортних цін залежать від курсу. Це курс, в який закладаються ринкові ризики. Як тільки вдасться стабілізувати валютну сферу, можна говорити про заспокоєння цінової динаміки. Інший момент, який тут може бути, це адміністративний принцип стосовно комунальних тарифів, але це радше відводиться на осінь.

– Якими є Ваші прогнози стосовно долі вітчизняного виробника в разі підписання економічної частини асоціації з ЄС?

Зараз ЄС вже скасував або майже скасував податки на значну частину української продукції. Зона вільної торгівлі, швидше за все, буде відкрита до осені. Поки українські ринки, хоча б частково, залишаються захищеними. Це

дає можливість говорити про те, що українському бізнесу дається додатковий тимчасовий простір для адаптації.

Сьогодні ми можемо стверджувати про те, що ті підприємства, які вже експортують свої товари до Європи, матимуть можливість розширюватися. Ті підприємства, які готувалися до цього, але з тієї чи іншої причини не мали можливості вийти на європейські ринки, дістають можливість вийти на ці ринки. Для тих, хто не виходив і не збирався, можуть бути проблеми, тому що для тих підприємств, які були повністю орієнтовані на Росію (а Росія сьогодні веде вельми серйозну політику ембарго на окремі товари), ситуація може погіршитися.

Як бачимо, тут немає загального рецепту. Для тих, чий бізнес орієнтувався на Європу, – можливості розширюються, для тих, хто готувався, – можливості з'являються, для тих, хто був зав'язаний на Росію – ситуація є досить складною, – але не безнадійною. Тут якраз навпаки треба, аби була координація бізнесу та державного управління, яке використовуватиме механізми управління, у т.ч. шляхом включення українського бізнесу в систему та мережі європейського бізнесу. Це дає шанси.

– Зважаючи на події на сході України, чи варто чекати підвищення цін на продукти і на споживчі товари по всій країні?

Звичайно, ситуація на Сході впливає на ціноутворення. Є дуже чіткий трикутник: валюта – політика (в т.ч. й військова) – економіка. Тому політична ситуація вкрай негативно впливає на економічні очікування, не дає працювати на нормальному рівні. Так само, коли економіка пробуксує, то й військова напруженість зростає, тому що частина протистояння якраз пов'язана зі слабкою економічною динамікою, яка тягне за собою економічні неприємності, проблеми із соціальним забезпеченням, з виплатою зарплат та інше.

Так само і валютний курс, який то заспокоює людей, то нервує. Тому, звичайно, ситуація на Сході негативно впливає на очікування населення, на валютну та цінову політику.

Директор економічних програм
Центру Разумкова Василь ЮРЧИШИН

Повна версія [тексту](#)

КОШТИ ВІД МВФ УКРАЇНА ВИКОРИСТАЄ ДЛЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ

Ресурси МВФ ідуть на макроекономічну стабілізацію, за визначенням, і зараховуються, як правило, на рахунки НБУ. Ці засоби, зазвичай, використовуються для макроекономічної стабілізації і підтримки платіжного балансу. Тобто для забезпечення критично необхідного імпорту, підтримки національної валюти і виплати зовнішніх боргів.

У деяких випадках МВФ робить винятки і вирішує частину коштів використовувати на фінансування дефіциту бюджету. Стосовно конкретного випадку з Україною у повідомленні було сказано, що переведена частина ресурсу Міжнародного валютного фонду може використовуватися урядом України для покриття дефіциту бюджету. Швидше за все, так і є.

У цілому ж необхідно все-таки розраховувати на те, що засоби, надані МВФ, повинні будуть забезпечити платоспроможність України, перш за все, за зовнішніми зобов'язаннями: або забезпечення критичного імпорту, або виконання боргових зобов'язань України.

*Директор економічних програм
Центру Разумкова Василь ЮРЧИШИН*

Повна версія [тексту](#)

РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ ДОЗВОЛИТЬ УКРАЇНІ ВПЛИВАТИ НА СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ

Країни, які виробляють продовольчу продукцію, можуть зайняти місце тих країн, які значною мірою зможуть впливати на світові економічні потоки.

Адже не секрет, що найближчим часом продовольча проблема загострюватиметься і буде найбільш актуальною. Причому мова йтиме не лише про об'єми, але і про якість продовольства. Водночас Україна традиційно займає місце житниці Європи, але поки українська технологічність в аграрному секторі значно поступається аналогічним секторам у багатьох інших країнах.

За рахунок вдосконалення технічного забезпечення Україна в найближче десятиліття може зайняти гідне місце у світі. У нас вже є 3 мільярди, які працюють в аграрному секторі. Це показує, що навіть у тих важких умовах, в яких знаходилася ця галузь в останні 5-10 років, вона давала свій результат.

У зв'язку з цим, питання перетворення України в агропромисловий центр Європи — це комплексне питання, яке повинно вирішуватися у контексті як об'ємів, так і якості, і екології, і збереження ресурсів. І все це має бути пов'язане зі сучасними технологіями.

Завжди розвиток того або іншого сектору стимулює розвиток і суміжних секторів, це сприятиме розширенню і розвитку внутрішнього виробництва. Можна сподіватися, що локомотив аграрного сектору зможе підтягнути і переробну галузь, і машинобудування, а це може сприятливо відбитися і на соціальній сфері села, може посприяти відтоку робочої сили з села. Можна чекати, що і доступ до гуманітарно-соціальної сфери покращиться.

*Директор економічних програм
Центру Разумкова Василь ЮРЧИШИН*

Повна версія [тексту](#)

Енергетика

ЯКЩО “ГАЗПРОМ” ПЕРЕКРИЄ ГАЗ УКРАЇНІ, ТО ПОРУШИТЬ СВОЇ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПЕРЕД ЄВРОПОЮ

Україна не повинна піддаватися політичним і економічним атакам “Газпрому”, який обіцяє перекрити постачання газу, і має публічно домагатися зниження ціни на російське паливо.

Ні в якому разі не треба домовлятися в кулуарах, як це було раніше. Коли рішення приймаються кулуарно, Україна завжди програє. Виграють посередники, виграє російська політика. Так було за Ющенка, так було при Кучмі.

Уряду України необхідно продовжувати судові розгляди з “Газпромом” і доводити процес до Стокгольмського арбітражу, оскільки тристоронні переговори за участю Європейської комісії не принесуть очікуваних результатів.

У переговорах у тристоронньому форматі мало шансів на якийсь результат, тому що “Газпром” не зник займатися збалансуванням інтересів, а зник продавати свої інтереси. Тут не треба плекати жодних ілюзій, і Україні потрібно бути готовою до того, що дійсно буде відключений газ. Тут треба чітко розуміти цю ситуацію — це традиційна позиція “Газпрому”. Уряду необхідно жорстко тримати свою лінію і не піддаватися паніці. Для населення газу достатньо, промисловість повинна подумати про себе: скоротити у багатьох випадках споживання газу. “Газпром” не має технічних можливостей припинити поставки газу Україні, не зачепивши поставки в Європу. Якщо “Газпром” припинить поставки Україні, це означатиме повторення 2006, 2009 років, і тоді “Газпром” не буде виконувати свої зобов'язання перед європейськими партнерами. Це призведе до розгромної поразки “Газпрому” в Європі, тобто повної втрати його іміджу.

*Директор енергетичних програм
Центру Разумкова Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО*

Повна версія [тексту](#)

“ПІВДЕННИЙ ПОТІК” СТАНОВИТЬ НАЙБІЛЬШУ ЗАГРОЗУ ЕНЕРГЕТИЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Проект будівництва “Південного потоку” безперечно матиме негативний вплив на прибутки України від транзиту газу, але не це є головною проблемою проекту.

Проект будівництва “Південного потоку” не так впливає на Україну з боку зменшення доходів від транзиту, хоча це втрата приблизно \$1 млрд. у рік. Головна проблема полягає в тому, що сьогодні транзит і постачання природного газу до України пов'язані між собою, вони не є відокремленими, і тому Росія не може заблокувати енергетичні поставки в Україну без того, щоб не припинити постачання газу до Європейського Союзу. Тому коли буде побудовано “Південний потік”, у Росії з'явиться можливість повністю заблокувати газові поставки до України. І це може викликати надзвичайно важкі наслідки не тільки для України, а й дестабілізувати економічно-політичну ситуацію в інших країнах. Тому українська сторона має розглядати “Південний потік” як найбільшу енергетичну загрозу, яка існує сьогодні.

*Директор енергетичних програм
Центру Разумкова Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО*

Повна версія [тексту](#)

Соціологія

У цьому номері інформаційного бюлетеня наведені деякі результати (узагальнені в таблицях і діаграмах) опитування, що проводилося соціологічною службою Центру Разумкова 25-29 квітня 2014р. Було опитано 2 012 респондентів віком від 18 років у всіх регіонах України за винятком Криму. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3%.

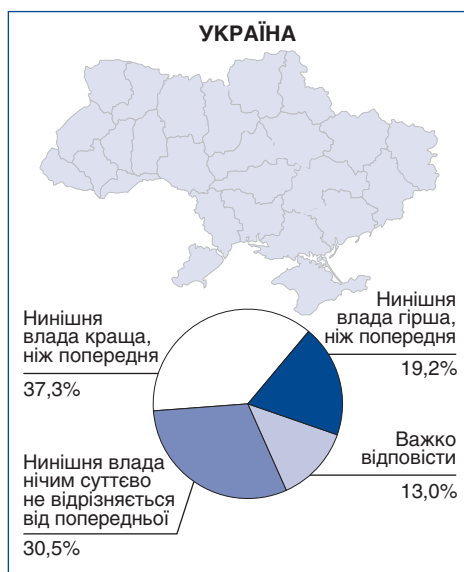
Застосовано наступний регіональний поділ:
Захід – Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька

області; **Центр** – Київ, Вінницька, Житомирська, Київська, Кіровоградська, Полтавська, Сумська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська області; **Південь** – Миколаївська, Одеська, Херсонська області; **Схід** – Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Харківська області.

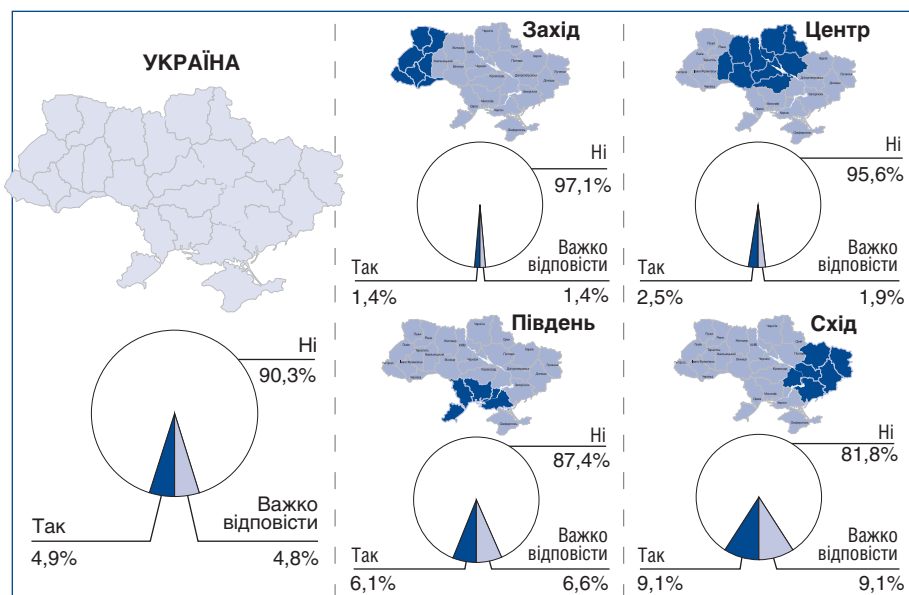
Більш докладно з результатами цього та інших досліджень, проведених соціологічною службою Центру Разумкова, можна ознайомитися на сайті Центру Разумкова <http://www.razumkov.org.ua>

ОЦІНКИ ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ ДІЯЛЬНОСТІ ВЛАДИ ТА СУСПІЛЬНІ ОЧІКУВАННЯ СТОСОВНО ЇЇ ДІЙ

Якщо говорити про Ваше враження від нової влади в цілому, то як би Ви оцінили її порівняно з минулою владою?
% опитаних

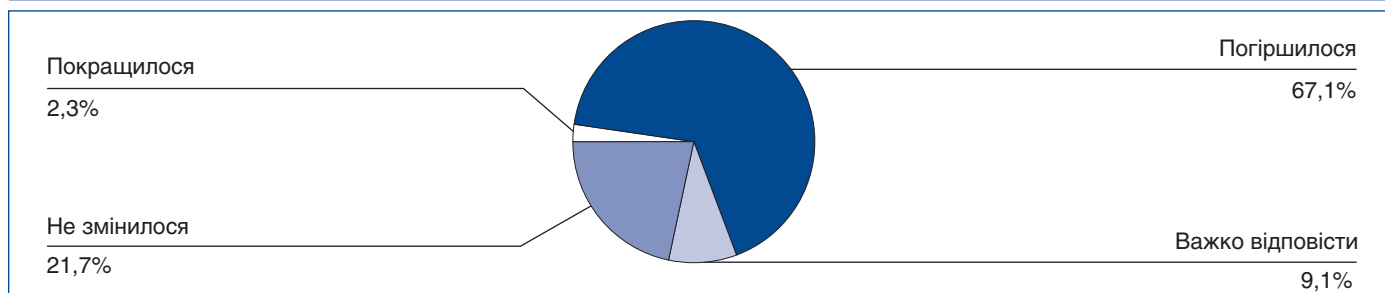

Чи хотіли б Ви, щоб В.Янукович знову повернув собі пост Президента?
% опитаних

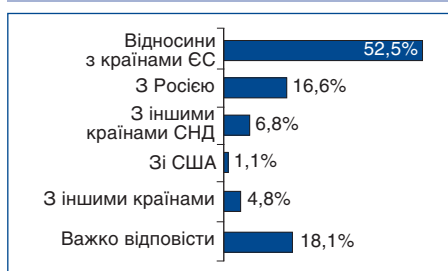
ГРОМАДСЬКА ДУМКА ПРО СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ

Чи змінилося Ваше ставлення до Росії після приєднання Криму до РФ?
% опитаних

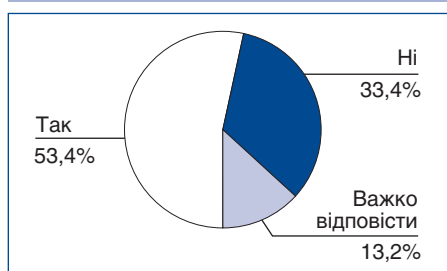

ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІ ОРІЄНТАЦІЇ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

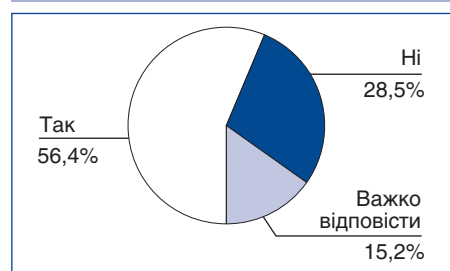
Який напрям зовнішньої політики має бути пріоритетним для України?
% опитаних

Як Ви вважаєте, чи потрібно Україні вступити до Європейського Союзу?
% опитаних

Чи згодні Ви з думкою, що зараз між Україною та Росією йде війна?
% опитаних

Події Центру Разумкова

Участь у міжнародній конференції в Польщі

Провідний експерт політико-правових програм Центру Разумкова В.Замятін 29-30 квітня 2014р. взяв участь у міжнародній конференції “10 на 10. Європейський Союз. Самоврядування. Громадяни”. В.Замятін виступив з доповіддю стосовно внутрішнього розвитку України, а також представив проект Центру Разумкова “Україна-2014: Нові перспективи і нові загрози”.

Окрім того, під час перебування В.Замятіна у м.Познань відбулася його зустріч з студентами та викладачами Східного Інституту Познанського університету. В.Замятін виступив з короткою доповіддю стосовно поточної ситуації в Україні, презентував проект “Україна-2014: Нові перспективи і нові загрози”, а також відповів на численні питання присутніх.

Візит співробітників Центру Разумкова до Китаю, 5-8 травня 2014р.

5-8 травня 2014р. директор соціологічної служби **А.Биченко** і директор економічних програм **В.Юрчишин** у складі делегації українських неурядових центрів відвідали Китай. Поїздка була організована Китайською асоціацією народної дипломатії. Під час візиту українські фахівці мали ряд зустрічей з офіційними представниками Китайської Народної Республіки та представниками неурядових наукових та аналітичних центрів Китаю, а також брали участь у низці круглих столів, присвячених нинішній ситуації в Україні та перспективам розвитку україно-китайських відносин.

Зокрема, українські представники мали робочі зустрічі з:

- Чжоу Лі, заступником міністра Міжнародного відділу ЦК КПК,
- Сунь Жунминь, заступником Президента Китайської академії народної дипломатії,
- Чжан Ханьхуа, начальником відділу Євразії МЗС Китаю,
- керівництвом м.Сучжоу та в економічному відділі мерії м.Сучжоу.

Серед публічних заходів:

- Круглий стіл “Нинішня ситуація в Україні” в Китайській академії народної дипломатії,
- Презентації в Шанхайському інституті міжнародних досліджень.

Усі заходи були організовані на досить високому рівні, зустрічі та дискусії мали конструктивний і плідний характер. Представники Китаю неодноразово **підкреслювали і наголошували на своїй зацікавленості в розвитку партнерських відносин з українськими урядовими та неурядовими організаціями.**

Круглий стіл “Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин”

15 травня 2014р. Центр Разумкова спільно з Представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні за підтримки Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій провів чергове засідання постійно діючого Круглого столу “Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин”. До обговорення була запропонована тема: **“Що може зробити Церква в нинішній суспільно-політичній ситуації в Україні?”**

До дискусії було запропоновано такі питання:

1. Чи є сьогодні Церква в Україні інститутом громадянського суспільства?
2. Який вплив має сьогодні Церква на українське суспільство, владу, правоохоронні органи?
3. Чи може Церква виконати місію посередника у врегулюванні суспільно-політичного конфлікту в Україні?

На засіданні Круглого столу Центр Разумкова представив інформаційні матеріали “Україна-2014: суспільно-політичний конфлікт і Церква”, які містять результати соціологічного дослідження, зокрема ставлення громадян України до Церкви як інституту громадянського суспільства, а також – тексти окремих звернень і документів Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій 2013-2014рр.

Зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Бразилія в Україні Антоніо Фернандо Круз-Де-Мелло

21 травня 2014р. Центр Разумкова відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол Федеративної Республіки Бразилія в Україні Антоніо Фернандо Круз-Де-Мелло. Бразильську сторону також представляв консул, третій секретар Посольства Бразилії в Україні Лукас Шалелла-Дас-Невес.

Від Центру Разумкова у зустрічі брали участь генеральний директор А.Рачок та заступник генерального директора – директор політико-правових програм Ю.Якименко.

Під час зустрічі обговорювалися перспективи розвитку співробітництва між Україною і Бразилією у різних сферах, особливості трансформаційних процесів у цих країнах, сучасна ситуація в Україні та очікування від президентських виборів, шляхи розв'язання кризи міжнародних інститутів безпеки, спричиненої діями Росії.

Обговорювалися можливі напрями співпраці Центру з провідними аналітичними центрами Бразилії та перспективи використання для України досвіду Бразилії у проведенні реформ.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНИХ І ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА РАЗУМКОВА

Адреса: 01015, Україна, Київ, вул. Лаврська, 16
Телефон: (044) 201-11-98, факс.: (044) 201-11-99
Зворотній зв'язок: newsletter@razumkov.org.ua